C U R T E A D E A P E L B Ă L Ţ I

Dosarul nr.4r-569/24 Judecătoria Bălți sediul Central
4-22163661-03-4r-18072024 Judecător A.Guțu

D E C I Z I E
În numele Legii
17 octombrie 2024

Colegiul penal al Curţii de Apel Bălţi,
având în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei de judecată Ghenadie Liulca
Judecători Oleg Moraru, Viorel Pușcaș

a judecat în lipsa părților, în ordine de recurs, recursurile declarate de către șefa Inspectoratului Control Financiar de Stat, Svetlana Țurcanu, și de către avocatul Mihail Mișcoi, împotriva hotărârii Judecătoriei Bălți sediul Central din 25.06.2024, pronunțată pe cauza contravențională cu privire la învinuirea adusă lui **Cristea Anatolie** în comiterea contravenției prevăzute de art.298 alin.(2^1) CCo.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul-raportor, ţinând cont de argumentele invocate în recurs, în raport cu materialele cauzei și prevederile legii în vigoare, Colegiul penal, -

C O N S T A T Ă:

La data de 21.10.2022, agentul constatator, inspector superior al Direcției Teritorială Inspectare Financiară Bălți a Inspecției Financiare, Ana Stanciuc, a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria/numărul MF 00002473 în privința lui Cristea Anatolie, pentru faptul generării unor cheltuieli suplimentare pentru retribuirea muncii, ca urmare a includerii nejustificate în calcul a componentelor salariului sau a altor plăți, fapt constatat la 05.08.2022, perioada cuprinsă între luna septembrie 2021 - septembrie 2022. Astfel, contrar prevederilor art.261 alin.(1) din Codul Muncii nr.154-XV din 28.03.2003, pct.7 alin.(2), 14, 244 și 26 din Regulamentul privind salarizarea angajaților din instituțiile medico-sanitare, publice, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.837 din 06.07.2016 și pct.9 din Anexa Ordinului Ministerului Sănătății nr.46 din 10.02.2016, au fost admise cheltuieli neîntemeiate în sumă de 55 mii lei, pentru perioada septembrie 2021 - septembrie 2022, exprimate prin acumularea atribuțiilor de șofer de către șeful CS, în baza ordinului intern, 10,6 mii lei, plăți pentru indicatori de

performanță șefului CS, achitate neîntemeiat. În baza ordonanței DGT a CNA nr.12/4091 din 7.09.2022 și prescripției nr. 25-15-10/1537 din 23.08.2022.

Prin decizia șefului Direcției Teritorială Inspectare Financiară Bălți a Inspecției Financiare, Ludmila Magnet, din 21.10.2022, Cristea Anatolie a fost sancționat pentru săvârșirea faptei contravenționale prevăzute de art.298 alin.(2^1) CCo, fiindu-i aplicată amendă în mărime de 300 unități convenționale, echivalentul a 15000 lei.

La data de 09.11.2022, Cristea Anatolie a depus contestație în termenul prevăzut de art.448 CCo, către Inspecția Financiară, Direcția Teritorială Inspectare Financiară Bălți, împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria MF 21.10.2022 din 21.10.2022, solicitând declararea nulității acestuia în conformitate cu art.443 și art.445 CCo și anularea deciziei agentului constatator de sancționare, cu încetarea procesului contravențional.

În motivarea contestației Cristea Anatolie a menționat, că în conținutul procesului-verbal cu privire la contravenție în calitate de agent constatator care a examinat cauza la pct.13 este indicat - inspectorul superior Ana Stanciuc, iar la pct.15 este indicat un alt agent constatator - fapt care este absolut eronat și denotă, că inspectorul superior Stanciuc Ana nu poate reprezenta în procesul contravențional DTIF Bălți a Inspecției Financiare și toate actele întocmite de această persoană sunt nule deoarece au fost întocmite cu încălcarea prevederilor Codului contravențional, a Codului de procedură penală, a Constituției și a CEDO. Încălcarea menționată reprezintă un temei de încetare a procesului contravențional pornit în privința lui Cristea Anatolie, or, la caz s-a încălcat prevederile art.6 CEDO și anume dreptul persoanei de a fi judecat de către o instanță instituită prin lege.

Indică contestatarul, că la pct.4 din procesul-verbal cu privire la contravenție „timpul comiterii" este indicată data de 05.08.2022, fără a fi indicată ora comiterii, indicându-se perioada septembrie 2021 - septembrie 2022 – fapt ce face neclară învinuirea înaintată lui Cristea Anatolie, - incertitudinea care încalcă dreptul la un proces echitabil al lui Cristea Anatolie, în special dreptul la apărare.

Mai invocă contestatarul, că în procesul-verbal cu privire la contravenție lipsește mențiunea cu privire la avocat, de către agentul constatator fiind refuzată solicitarea lui Cristea Anatolie de a-i fi acordat termen pentru a-și angaja un avocat. Procesul-verbal a început a fi întocmit la ora 09:00 și a fost finalizat la 09:15, prin urmare, Cristea Anatolie a avut doar 15 minute pentru a-și pregăti apărarea, fără a-i fi asigurat dreptul la asistentă juridică, timp în care acestuia nici măcar nu i s-ar fi reușit să i se explice acuzațiile aduse și drepturile și obligațiile conform statutului procesual de care dispune.

Deci rezumă contestatarul, că din conținutul procesului-verbal cu privire la contravenție se reține clar că termenul de examinare a cauzei contravenționale,

exagerat de scurt, de către o persoană fără calitate de agent constatator, a fost în detrimentul drepturilor lui Cristea Anatolie ca persoană în privința căreia a fost pornit proces contravențional.

Relevă contestatarul, că întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție în baza a două acte - ordonanța DGT Nord a CNA nr.12/4091 din 27.09.2022 și prescripția nr.25-15-10/1537 din 23.08.2022 (acte administrative nedefinitive și revocabile)este absolut ilegal, din motiv că conform pct.10 din procesul-verbal cu privire la contravenție, aceste acte nu au fost anexate ca probe și nu au fost administrate corespunzător în procesul contravențional, deci, inspectorul superior Stanciuc Ana nu a avut dreptul de a se referi la probele care nu au fost administrate în procesul contravențional și mai ales la care nu a avut acces contestatarul. Inspectorul superior Stanciuc Ana a încălcat grav dreptul la apărare al lui Cristea Anatolie, încălcare manifestată prin privarea posibilității acestuia de a lua cunoștință cu documentele din dosar și care afectează grav fondul cauzei și impune încetarea procesului contravențional.

Prin hotărârea Judecătoriei Bălți sediul Central din 24.10.2023 a fost admisă parțial contestația înaintată de Cristea Anatolie, și s-a anulat decizia agentului constatator din cadrul Inspecției Financiare, Direcției Teritorială Inspectare Financiară Bălți, seria MF nr.00002473 din 21.10.2022, prin care Cristea Anatolie a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art.298 alin.(2^1) CCo, și sancționat cu amendă în mărime de 300 unități convenționale, s-a încetat procesul contravențional intentat în baza art.289 alin.(2^1) CCo în privința lui Cristea Anatolie, din motivul expirării termenului prescripției răspunderii contravenționale.

Hotărârea nominalizată a fost casată prin decizia Curții de Apel Bălți din 20.12.2023 fiind dispusă rejudecarea cauzei în prima instanță, în alt complet de judecată. În acest sens s-a reținut, că este prematură și superficială motivarea instanței de fond, deoarece hotărârea contestată nu conține motivare referitor la probele plasate în susținerea acuzației înaintate lui Cristea Anatolie de comiterea contravenției imputate, inclusiv ce țin de constatarea existenței faptei contravenționale, instanța expunându-se selectiv în hotărârea adoptată, fără a cerceta și supune analizei actele inspectării financiare la ÎMSP Centru de Sănătate Căzănești, raionul Telenești, la care se face referire că este dovada vinovăției persoanei atrase la răspundere contravențională, în afară de contestația persoanei, procesul-verbal și explicația din 21.10.2022 alte probe nefiind cercetate. În sensul dat, instanța de fond nu a ținut cont și nu a examinat, precum și nu s-a expus asupra aspectelor invocate de apărare în contestația depusă și în cadrul ședinței judiciare, astfel nu a elucidat pe deplin toate circumstanțele cauzei, fapt ce echivalează cu nerezolvarea fondului cauzei. Mai cu seamă, instanța în motivarea soluției privind vinovăția lui Crtistea Anatolie a reținut ca probă prescripția Inspecției Financiară

cu privire la lichidarea iregularităților constatate în rezultatul inspectării financiare complexe efectuate la IMSP Centrul de Sănătate Căzănești, raionul Telenești, probă care potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 24.10.2023, nici nu a fost cercetată în cadrul ședinței. Totodată, instanța a reținut ca probă rezultatele inspectării financiare complexe la Centru de Sănătate Căzănești pentru perioada septembrie 2021 - septembrie 2022, probă care nu se regăsește la materialele cauzei contravenționale.

Ca urmare a rejudecării cauzei, prin hotărârea Judecătoriei Bălți sediul Central din 25.06.2024, contestația depusă de Cristea Anatolie a fost admisă din alte motive decât cele invocate de contestatar, dispunându-se încetarea procesului contravențional în privința lui Cristea Anatolie din motivul expirării termenului prescripției răspunderii contravenționale, cu anularea deciziei agentului constatator din 21.10.2022, prin care ultimul a fost sancționat cu amendă în mărime de 300 unități convenționale în temeiul art.298 alin.(2^1) CCo.

Împotriva acestei hotărâri a declarat recurs șefa Inspectoratului Control Financiar de Stat, Svetlana Țurcanu, solicitând casarea actului judecătoresc contestat, cu dispunerea rejudecării cauzei în prima instanță, în alt complet de judecată.

În acest sens recurenta invocă, că nu este de acord cu soluția adoptată de încetare a procesului în legătură cu expirarea termenului prescripției tragerii la răspundere contravențională, deoarece de către instanță nu s-a ținut cont de prevederile art.30 alin.(2,5) CCo în raport cu faptul, că Cristea Anatolie a fost tras la răspundere contravențională conform cerințelor legale, până la expirarea unui an din momentul constatării faptei, deci, sancțiunea contravențională a fost aplicată în interiorul termenului de prescripție prevăzut la art.30 alin.(2) CCo.

Mai notează recurenta, că la data emiterii hotărârii Judecătoriei Bălţi sediul Central din 25.06.2024 erau în vigoare prevederile art.30 alin.(5^1) CCo pe care instanța urma să le aplice în modul corespunzător, cazurile când hotărârea într-o cauză rămâne definitivă sunt expres stipulate în art.466 CPP, iar în speță, nu există o hotărâre definitivă, or, hotărârea instanței de fond poate fi atacată recurs în termen de 15 zile.

Deci, notează recurenta, că art.30 alin.(5) CCo face derogare de la prevederile alin.(2) al aceluiași articol, deoarece legiuitorul în mod justificat a prevăzut situațiile în care cauzele în materie contravențională pot fi judecate mai mult de un an.

Aceiași hotărâre a fost contestată cu recurs de către avocatul Mihail Mișcoi în interesele lui Cristea Anatolie, fiind solicitată casarea actului judecătoresc contestat, cu adoptarea unei noi hotărâri, prin care să fie dispusă încetarea procesului contravențional, în temeiul art.441 alin.(1) lit.a) CCo, de învinuire a lui Cristea Anatolie în săvârșirea contravenției prevăzute de art.298 alin.(2^1) CCo.

În acest sens apărătorul-recurent menționează, că hotărârea contestată contravine normelor legale contravenționale şi procesual-contravenționale, or, instanța de fond a emis o hotărâre de admitere a contestației din alte motive decât cele invocate de către contestatar, însă fără a se expune asupra tuturor motivelor invocate în contestație, fără a da o apreciere corespunzătoare probelor şi fără a argumenta respingerea anumitor probe administrate de către partea apărării la materialele cauzei, limitându-se doar la enumerarea probelor acuzării, prin care a admis încălcarea dreptului la un proces echitabil, oferind o apreciere eronată a circumstanțelor cauzei, în detrimentul prezumției de nevinovăție de care beneficiază Cristea Anatolie.

Invocă recurentul, că prescripția Inspecției Financiară nr.25-15-10/1537 din 23.08.2022 cu privire la lichidarea iregularităților constatate în rezultatul inspectării financiare complexe efectuate la IMSP Centrul de Sănătate Căzăneşti, raionul Teleneşti (care nu este definitivă şi irevocabilă), pe care instanța de fond a pus-o la baza emiterii hotărârii în calitate de probă ce ar confirma vinovăția lui Cristea Anatolie, a fost contestată în instanța de judecată de către ultimul, fiind solicitată anularea integrală a prescripției indicate, ca fiind ilegală şi neîntemeiată, ședința judiciară fiind fixată pentru data de 04.11.2024, ora 10:30, la Judecătoria Chişinău sediul Centru, însă instanța de fond a omis a se expune pe marginea acestei probe și de a argumenta motivul respingerii ei.

Susține apărătorul, că în ședința judiciară din 16.05.2024, la examinarea probelor materiale, judecătorul a enumerat în calitate de probă materială - prescripția emisă de către Inspecția Financiară nr.25-15-10/1537 din 23.08.2022 cu privire la lichidarea iregularităților constatate în rezultatul inspectării financiare complexe efectuate la IMSP Centrul de Sănătate Căzăneşti, raionul Teleneşti, înscris care cu certitudine nu era anexat la materialele dosarului, iar după analiza suplimentară a dosarul s-a depistat faptul că la dosar, fără a fi cusute şi numerotate, au fost anexate unilateral de către instanța de judecată un șir de acte, care nu erau anterior anexate, constatându-se urme vizibile ce denotă anexarea ilegală a probelor la dosar.

De asemenea recurentul notează, că instanța de judecată nu s-a expus asupra invocării contestatarului despre ilegalitatea întocmirii procesului-verbal cu privire la contravenție de către inspectorul superior al Direcției Teritorială Inspectare Financiară Bălți a Inspecției Financiare, Ana Stanciuc (recurentul expunând argumentele contestației în acest sens).

Recurentul a reiterat obiecțiile sale din contestație cu privire la faptul, că nici agentul constatator și nici instanța de judecată, nu au determinat timpul săvârșirii contravenției – fapt ce determină nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție, încălcându-se dreptul la apărare a lui Cristea Anatolie (recurentul expunând argumentele contestației în acest sens).

Un alt aspect invocat de către apărătorul-recurent, reprezintă încălcarea gravă a dreptului la apărare a lui Cristea Anatolie exprimat prin refuzul de participare a apărătorului ales, prin neaducerea la cunoștință a probelor puse la baza procesului-verbal cu privire la contravenție, prin formularea unei acuzații neclare (recurentul expunând argumentele contestației în acest sens).

Potrivit art.471 alin.(1) CCo, *recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezenţa părţilor*, iar potrivit alin.(2) al aceluiași articol, *instanţa de recurs fixează data examinării recursului şi dispune să se comunice părţilor la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului de depunere a referinţei*. Astfel, fiind numită cauza spre examinare pentru data de 17.10.2024, părților li-a fost comunicat despre acest fapt și despre dreptul de a depune referință. Referințe pe caz depuse n-au fost, însă la 20.09.2024 avocatul Mihail Meșcoi în interesele lui Cristea Anatolie a solicitat examinarea recursului în prezența părților, indicând, că examinarea cauzei în lipsa acestora va avea ca efect aprecierea unilaterală a probelor, iar circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei nu vor fi constatate și elucidate pe deplin. Consideră apărătorul, că părților urmează a le fi oferită posibilitatea de a se expune pe marginea aspectelor învederate în recurs, or, hotărârea contestată a fost întemeiată pe probe inadmisibile și pe înscrisuri care au fost anexate la dosar în circumstanțe incerte și dubioase.

Colegiul penal reține, că potrivit art.471 alin.(3) CPP, *dacă consideră cauza de un interes deosebit pentru jurisprudență, precum şi <u>la cererea motivată a părţilor</u>, instanţa de recurs poate dispune printr-o încheiere motivată fixarea şedinţei de judecată, cu citarea părţilor pentru prezentare la proces*. La caz, Colegiul penal a constatat lipsa unei deosebite necesități pentru petrecerea ședinței de judecată cu participarea părților. Or, toate motivele dezacordului său cu hotărârea contestată, apărătorul-recurent le-a reflectat în cererea de recurs, actele și înscrisurile la care face referire recurentul se enumeră printre materialele cauzei, fiind puse și la dispoziția instanței de recurs – asupra acestora Colegiul urmând a se expune în decizia luată asupra cazului, iar cercetarea suplimentară a materialelor, precum audierea părților în procedura de recurs nu este prevăzută. Respectiv, solicitarea recurentului cu privire la judecarea recursului în prezența părților, este apreciată ca nefondată, Colegiul neconsiderând necesară participarea acestora în instanța de recurs.

Verificând argumentele invocate în recurs, studiind materialele cauzei, Colegiul penal consideră, că recursul declarat urmează a fi respins ca nefondat cu menținerea hotărârii contestate, soluție care este adoptată în corespundere cu prevederile art.473 alin.(1) lit.c) CCo, potrivit căruia, *după examinarea recursului, instanța de recurs adoptă una din următoarele decizii: ...respinge recursul și menține hotărârea atacată dacă recursul: ...este nefondat*.

Colegiul conchide, că la examinarea cauzei contravenționale instanța de fond a ținut seama de toate aspectele importante pentru soluționarea justă a acesteia, de caracterul veridic al contravenției imputată lui Cristea Anatolie, corect ajungând la concluzia privind admiterea din alte motive a contestației înaintată de către acesta împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria/numărul MF 00002473 din 21.10.2022, întocmit de către agentul constatator, inspector superior al Direcției Teritorială Inspectare Financiară Bălți a Inspecției Financiare, Ana Stanciuc, și împotriva deciziei șefului Direcției Teritorială Inspectare Financiară Bălți a Inspecției Financiare, Ludmila Magnet, emisă la 21.10.2022 în privința lui Cristea Anatolie prin care i s-a aplicat în baza art.298 alin.(2^1) CCo amendă în mărime de 300 unități convenționale, echivalentul a 15000 lei. De asemenea, instanța de fond just a conchis că urmează a fi anulată decizia de sancționare nominalizată supra, și urmează a fi încetat procesul contravențional intentat în baza art.289 alin.(2^1) CCo în privința lui Cristea Anatolie, din motivul expirării termenului prescripției răspunderii contravenționale.

Lecturând hotărârea contestată, Colegiul ajunge la concluzia că respectiva corespunde cerințelor art.462 alin.(1) CCo, fiind legală, întemeiată și motivată. Analizând lucrările dosarului Colegiul conclude, că de către prima instanță în cadrul judecării cauzei au fost respectate întocmai prevederile art.394 alin.(4) CCo, judecarea cauzei fiind argumentată şi efectuată cu respectarea tuturor regulilor de procedură judiciară, pe caz fiind pronunțată soluție întemeiată.

Atât avocatul Mișcoi Mihail, cât și șefa Inspectoratului Control Financiar de Stat, Svetlana Țurcanu, în cererile de recurs declarat au supus criticii soluția instanței de fond în partea admiterii din alte motive a contestației înaintate de Ctristea Anatolie. Colegiul apreciază această critică nefondată, or prin contestație s-a solicitat încetarea procesului pe două motive - cel de lipsă a faptului contravenției - art.441 alin.(1) lit.a) CCo raportat la art.461 CCo, și cel de nulitate a procesului-verbal cu privire la contravenție - art.443 și art.445 CCo raportate la art.461 CCo, pe când instanța de judecată totuși a ajuns la concluzia de încetare a procesului contravențional, însă pe alt temei decât cele invocate în contestație și anume în temeiul art.30 și art.441 alin.(1) lit.b) CCo raportate la art.461 CCo - motivul fiind expirarea termenului prescripției răspunderii contravenționale - împrejurare care și a determinat instanța să admită contestația, însă din alte motive.

De asemenea, apărătorul-recurent invocă critici vis a vis de competența inspectorului superior al Direcției Teritorială Inspectare Financiară Bălți a Inspecției Financiare, Ana Stanciuc, de a examina cauza contravențională și în general admisibilitatea acesteia în procesul contravențional în calitate de agent constatator. Cu referire la aceste invocări ale recurentului Colegiul va menționa următoarele.

Potrivit art.393 alin.(1) CCo, *sunt competente să soluționeze cauzele contravenționale: a) instanța de judecată; b) procurorul; c) comisia administrativă; d) agentul constatator (organele de specialitate specificate la art.400-423[12])*, alin.(2) stipulând, că *cauzele contravenționale aflate în competența autorităților prevăzute la alin.(1) se soluționează de către autoritatea competentă în a cărei rază teritorială a fost săvârșită contravenția. În cazul contravenției continue sau prelungite, cauza se soluționează de către autoritatea în a cărei rază teritorială s-a consumat ori a fost curmată contravenția*.

Potrivit art.402 alin.(1) CCo în vigoare la 21.10.2022, *contravențiile prevăzute la art.263 şi 265, art.266 alin.(6), art.272, art.272[1] alin. (1), (2), (4)–(6) şi (12), art.273 pct.5) şi 5[1]), art.274 alin.(1), art.275 alin.(2), art.277 alin.(2), (3), (6), (8) şi (9), art.277[1] alin.(1), (2) şi (4), art.282, art.288, 289, 290, 291, 293[1], 293[2] alin.(1), (2) şi (3), art.295[1], 297, 297[1], 298, 299, 301[1], 311, 327[1] se examinează conform competenței, de către Agenţia Achiziţii Publice, autoritatea administrativă de inspectare financiară din subordinea Ministerului Finanţelor sau de către Serviciul Fiscal de Stat. Contravențiile prevăzute la art.293, 295 alin.(1)–(6), şi (9), 349 alin.(1) se examinează de către autoritatea administrativă de inspectare financiară sau, după caz, de Serviciul Fiscal de Stat, în funcţie de organul care le-a constatat*, alin.(2) stipulând, că *sunt în drept să examineze cauze contravenţionale şi să aplice sancţiuni conducătorii direcţiilor generale finanţe ale unităţilor administrativ-teritoriale şi adjuncţii lor, angajaţii din cadrul Serviciului Fiscal de Stat împuterniciți prin ordinul directorului Serviciului, conducătorul autorităţii administrative de inspectare financiară din subordinea Ministerului Finanţelor, adjunctul său şi conducătorii subdiviziunilor teritoriale ale acesteia, directorul Agenţiei Achiziţii Publice şi adjunctul lui*.

La caz, cauza contravențională a fost examinată de către inspectorul superior al Direcției Teritorială Inspectare Financiară Bălți a Inspecției Financiare, Ana Stanciuc, de către aceasta la 21.10.2022 fiind întocmit și procesul-verbal cu privire la contravenție seria/numărul MF 00002473. Decizia asupra cauzei a fost luată de către șefa Direcției Teritorială Inspectare Financiară Bălți a Inspecției Financiare, Ludmila Magnet, care a aplicat în privința lui Cristea Anatolie sancțiune contravențională în baza art.298 alin.(2^1) CCo sub formă de amendă în mărime de 300 unități convenționale, echivalentul a 15000 lei.

Colegiul apreciază nefondate criticile recurentului cu privire la competența inspectorului superior al Direcției Teritorială Inspectare Financiară Bălți a Inspecției Financiare, Ana Stanciuc, de a examina cauza contravențională și de a întocmi procesul-verbal cu privire la contravenție, or aceasta a fost autorizată pentru examinarea materialelor parvenite prin scrisoarea nr.12/4091 de la Direcția Generală Teritorială Nord a CNA, iar decizia de sancționare fiind emisă deja de șefa Direcției, Ludmila Magnet.

Cu privire la legalitatea procesului-verbal cu privire la contravenție seria/numărul MF 00002473 din 21.10.2022, Colegiul penal va reține că actul în cauză după formă și conținut, a fost întocmit în privința lui Cristea Anatolie cu respectarea dispozițiilor legale, cuprinzând mențiunile obligatorii prevăzute de legea contravențională sub sancțiunea nulității absolute şi nefiind afectat de alte vicii ce-ar conduce la anularea sa. Prin urmare, la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție agentul constatator a respectat normele atât procedurale, cât şi materiale, lipsind temei pentru a declara nulitatea acestuia prin prisma art.445 CCo, deoarece în procesul-verbal a fost realizată o descriere corespunzătoare a faptei – locul, data, ora, cu specificarea acțiunilor/inacțiunilor lui Cristea Anatolie, acestea fiind corect calificate conform legii contravenționale.

Respectiv, alegația recurentului precum că neindicarea clară la caz în procesul-verbal cu privire la contravenție a datei/timpului/perioadei comiterii contravenției condiționează declararea nulă al acestuia în temeiul art.443 și art.445 CCo, Colegiul o apreciază nefondată.

Potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție seria/numărul MF 00002473 din 21.10.2022, la pct.4 rubrica „timpul comiterii” este indicată data de 05.08.2022, adică data consumării contravenției comisă de Cristea Anatolie, prevăzută de art.298 alin.(2^1) CCo, consumarea acesteia având loc odată cu constatarea ei, în baza raportului Inspecției Financiare complexe. Cât vizează perioada „septembrie 2021 - septembrie 2022” notată la aceiași rubrică - aceasta reprezintă perioada acțiunilor/inacțiunilor cu caracter contravențional admise de Cristea Anatolie, fiind perioada în care au fost admise cheltuieli neîntemeiate în sumă de 55 mii lei, cheltuieli suplimentare generate pentru retribuirea muncii, ca urmare a includerii nejustificate în calcul a componentelor salariului sau a altor plăți, exprimate prin acumularea atribuțiilor de șofer de către șeful CS, în baza ordinului intern, 10,6 mii lei, plăți pentru indicatori de performanță șefului CS, achitate neîntemeiat.

Cât vizează drepturile și obligațiile persoanei în a cărei privință a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție, Colegiul penal nu supune unor dubii faptul că acestea au fost aduse la cunoștința lui Cristea Anatolie, or, acesta a contrasemnat procesul-verbal cu privire la contravenție seria/numărul MF 00002473 din 21.10.2022, care la pct.17 conține mențiunea precum că, „drepturile și obligațiile prevăzute la art.34, 384, 378 și 448 CCo au fost explicate și un exemplar al procesului-verbal am primit”.

Cât vizează pretinsele încălcări ale dreptului la apărare, Colegiul la fel consideră aceste invocări neîntemeiate, or, prin citația nr.25-115-15/1916 din 10.10.2022, anexată la materialul contravențional - f.m.1, Cristea Anatolie a fost informat și invitat pentru data de 21.10.2022 de a se prezenta la Direcţia Teritorială Inspectare Financiară Bălţi pentru examinarea faptei contravenționale în baza

art.298 alin.(2[1]) CCo în temeiul solicitării DGT Nord a CNA nr.12/4091 din 27.09.2022, lui Cristea Anatolie fiindu-i recomandată lecturarea prevederilor art.34, 384, 378 și 448 CCo ce vizează drepturile și obligațiile sale în cursul procesului contravențional, inclusiv dreptul de a fi asistat de către apărător.

Mai mult ca atât, materialul contravențional anexat la dosar nu conține vreo cerere/solicitare de amânare a examinării cauzei de către agentul constatator, fixată pentru 21.10.2022 pe motivul acordării posibilității de a-și angaja apărător, precum, nici în conținutul procesului-verbal cu privire la contravenție seria/numărul MF 00002473 din 21.10.2022 nu s-au notat obiecțiile privitor la întocmirea acestuia în absența apărătorului, Cristea Anatolie obiectând asupra faptei ce i s-a imputat prin actul nominalizat - obiecții care s-au examinat în ședința de judecată a instanței de fond prin prisma argumentelor notate în contestația înaintată, în prezența apărătorului ales de Cristea Anatolie. În atare împrejurări, Colegiul penal consideră că dreptul la apărare a lui Cristea Anatolie în prezentul proces contravențional a fost respectat, încălcări în acest sens nefiind stabilite.

Cât vizează fondul cauzei contravenționale, Colegiul penal reține, că fapta contravențională și încadrarea juridică corectă a ei a fost stabilită de către agentul constatator în baza probelor, care au servit obiect de cercetare și în cadrul ședinței de judecată a instanței de fond.

Potrivit art.298 alin.(2[1]) CCo în vigoare la 21.10.2022, constituie contravenție - *generarea unor cheltuieli suplimentare pentru retribuirea muncii ca urmare a includerii nejustificate în calcul a componentelor salariului sau a altor plăţi, dacă fapta nu constituie infracţiune*.

Pentru a reține fapta contravențională prevăzută de art.298 alin.(2[1]) CCo în sarcina lui Cristea Anatolie, la caz, de către agentul constatator a fost administrată și de către instanța de judecată a fost cercetată prescripția Inspecției Financiară nr.25-15-10/1537 din 23.08.2022 cu privire la lichidarea iregularităților constatate în rezultatul inspectării financiare complexe efectuate la IMSP Centrul de Sănătate Căzănești, raionul Telenești - f.m.9-12, potrivit căreia, în legătură cu faptul că a efectuat inspectarea financiară tematică la IMSP Centru de Sănătate Căzăneşti, raionul Teleneşti (în continuare Centru) pe perioada de activitate 01.01.2018-30.06.2022, Inspecția Financiară a comunicat Centrului că în rezultatul inspectării s-au depistat încălcări care denotă că sistemul de control intern managerial la Centru necesită ajustări întru îmbunătățirea activităților de control aferente domeniului financiar-contabil, întru asigurarea obiectivelor de conformitate cu legislația şi cu regulamentele aplicabile privind utilizarea eficientă a mijloacelor gestionate, inclusiv a celor destinate pentru remunerarea muncii. De asemenea, s-a solicitat de a lua act, că: - în cadrul inspectării a fost reținută suma de 10,6 mii lei din salariul șefului Centrului. Totodată, au fost efectuate corectările ce se impun privind contribuțiile asigurărilor sociale de stat obligatorii în sumă de 2,5 mii lei

aferente plăților salariale achitate neîntemeiat; - a fost informată Autoritatea Națională de Integritate despre potențialul conflict de interese constatat, pentru examinare potrivit competenței. Totodată, conform prescripției Centrului i-au fost înaintată o serie de cerințe privind lichidarea iregularităților constatate în rezultatul inspectării financiare complexe.

Urmează de notat, că apărătorul-recurent invocă critici privitor la aprecierea instanței de fond dată prescripția Inspecției Financiară nr.25-15-10/1537 din 23.08.2022 cu privire la lichidarea iregularităților constatate în rezultatul inspectării financiare complexe efectuate la IMSP Centrul de Sănătate Căzănești, raionul Telenești, invocând că actul în cauză nu poate servi drept probă, și respectiv nu poate fi pus la baza sancționării lui Cristea Anatolie, deoarece actul în cauză nu este unul definitiv şi irevocabil, fiind contestat în instanța de judecată.

În acest aspect, Colegiul penal relevă, că potrivit art.425 alin.(1-3) CCo, *probele sânt elemente de fapt, dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenţei sau inexistenţei contravenţiei, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăţiei şi la cunoaşterea altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei. În calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenţie, procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul-verbal de percheziţie, procesul-verbal privind cercetarea la faţa locului, procesele-verbale privind alte acţiuni procesuale efectuate în conformitate cu prezentul cod, explicaţiile persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, declaraţiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medico-legale, raportul de expertiză. Aprecierea probelor se face de persoana competentă să soluţioneze cauza contravenţională, potrivit convingerii sale pe care şi-a format-o cercetând toate probele administrate în raport cu circumstanţele constatate ale cauzei şi călăuzindu-se de lege*.

Colegiul penal denotă că acuzațiile aduse lui Cristea Anatolie prin procesul-verbal cu privire la contravenție seria/numărul MF 00002473 din 21.10.2022 se bazează nu doar pe prescripția Inspecției Financiară nr.25-15-10/1537 din 23.08.2022 cu privire la lichidarea iregularităților constatate în rezultatul inspectării financiare complexe efectuate la IMSP Centrul de Sănătate Căzănești, raionul Telenești, aceasta nefiind proba de bază care confirmă vinovăția lui Cristea Anatolie.

În altă ordine de idei, nu putea fi invocată versiunea precum că lui Cristea Anatolie nu i-a fost cunoscută prescripția Inspecției Financiară nr.25-15-10/1537 din 23.08.2022 cu privire la lichidarea iregularităților constatate în rezultatul inspectării financiare complexe efectuate la IMSP Centrul de Sănătate Căzănești,

raionul Telenești, odată ce respectiva a fost contestată în ordinea art.166 Cod Administrativ de către Cristea Anatolie. Pe de altă parte, chiar fiind contestată, prescripția respectivă nu poate fi exclusă din lista probatoriului administrat în prezenta cauză, aceasta nefiind probă exclusivă ce confirmă vinovăția lui Cristea Anatolie în comiterea faptei contravenționale prevăzută de art.298 alin.(2^1) CCo, or, încălcările admise de acesta se confirmă și prin alte probe administrate în cadrul procesului contravențional, constatate inclusiv prin Raportul privind rezultatele inspectării financiare tematice efectuate la IMSP Centru de Sănătate Căzăneşti, raionul Telenești din 25.08.2022, dar și prin alte probe cercetate în instanța de fond.

Respectiv, întemeiat instanța de fond și-a formulat concluziile despre vinovăția lui Cristea Anatolie în baza scrisorii nr.12/4091 din 27.09.2022, remisă Inspecției Financiare de către Direcția Generală Teritorială Nord a CNA (f.m.6-8) prin care s-a informat, că DGT Nord a CNA, a examinat materialele privind rezultatele inspectării financiare tematice efectuate la IMSP Centru de Sănătate Căzăneşti, raionul Telenești, pentru perioada de activitate 01.01.2018 - 30.06.2022 și în rezultatul examinării materialelor inspectării financiare nu au fost constatate circumstanțe ce necesită intervenția Centrului, dar totodată, au fost identificate elementele constitutive ale contravențiilor prevăzute de art.295 şi art.298 CCo, competența de examinare a cărora este stabilită conform prevederilor art.402 din acilași cod, organelor de control financiar ale Ministerului Finanţelor, respectiv, din cele expuse, s-a solicitat întreprinderea măsurilor prevăzute de legislația în vigoare faţă de persoanele, care au admis încălcările menționate.

Urmează de notat că în cadrul cercetării judecătorești a instanței de fond a fost examinată copia Raportului privind rezultatele inspectării financiare tematice efectuate la IMSP Centru de Sănătate Căzăneşti, raionul Telenești din 25.08.2022 (f.d.123-140) care a fost prezentată în proces de către reprezentatul Inspectoratului Controlul Financiar de Stat (procura 25-12/282 din 22.02.2024 - f.d.121) și anexată la materialele cauzei în ședința judiciară din 16.05.2024 - f.d.141. Referindu-se la aceste precizări ale lucrărilor de dosar, Colegiul apreciază nefondate invocările apărătorului cu privire la anexarea ilegală a probelor la cauza contravențională.

Respectiv, fiind cercetată în instanța de fond copia Raportului privind rezultatele inspectării financiare tematice efectuate la IMSP Centru de Sănătate Căzăneşti, raionul Telenești, în baza căruia s-au constatat următoarele încălcări ale factorilor de decizie din cadrul IMSP Centru de Sănătate Căzăneşti, raionul Telenești:

- contrar prevederilor art.261 alin.(1) din Codul muncii nr.154-XV din 28.03.2003, pct.244 şi 26 din Regulamentul privind salarizarea angajaților din instituțiile medico-sanitare publice încadrate în sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.837 din 06.07.2016 şi

pct.9 din Anexă la Ordinul Ministerului Sănătății nr.46 din 10.02.2016 „Cu privire la modificarea şi completarea Ordinului nr.695 din 13.10.2010”, în baza ordinului intern nr.10-p din 07.05.2018, șeful Centrului şi-a permis cumularea atribuțiilor de șofer în orele de program, ca rezultat în perioada 07.05.2018-30.06.2022, au fost admise cheltuieli neîntemeiate de salarizare în sumă de 150,3 mii lei;

- contrar prevederilor pct.7 alin.(2), pct.14, pct.26 din Regulamentul privind salarizarea angajaților din instituțiile medico-sanitare publice încadrate în sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.837 din 06.07.2016, Anexei nr.1 la Ordinul Ministerului Sănătății, Muncii şi Protecției Sociale nr.508 din 29.05.2020 „Cu privire la modificarea Ordinului nr.588 din 18.07.2016”, în lipsa unor reglementări interne şi în lipsa acordului persoanei responsabile a fondatorului, au fost calculate şi achitate neîntemeiat plăti cu caracter compensatoriu sub formă de indicatori de performanță pentru funcția de şef al Centrului în sumă de 10,6 mii lei (6 luni al anului 2022), precum şi supliment pentru motivarea COVID-19 pentru îndeplinirea atribuțiilor de șofer în orele de program în sumă de 16,4 mii lei (01.01.2021-30.06.2022). Astfel, au fost admise cheltuieli neîntemeiate de salarizare în sumă de 27,0 mii lei;

- ignorând prevederile pct.18 din Regulamentul privind salarizarea angajaților din instituțiile medico-sanitare publice încadrate în sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală nr.837 din 06.07.2016 şi prevederile deciziei consiliului administrativ nr.4 din 27.05.2020, în perioada lunii iunie 2020, șefului Centrului i-a fost calculat şi achitat premiul unic în mărime ce depășește un fond de salarizare lunar, fiind admise cheltuieli neîntemeiate de salarizare în sumă de 3,1 mii lei;

- nefiind respectate prevederile modificărilor operate la pct.18 din Regulamentul privind salarizarea angajaților din instituțiile medico-sanitare publice încadrate în sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală nr.837 din 06.07.2016, în perioada lunii decembrie 2019, angajaților Centrului, în baza ordinului intern nr.22 din 10.12.2019, neîntemeiat le-au fost acordate premii pentru perioada trimestrului IV al anului 2019 în sumă totală de 118,0 mii lei, garanţie salarială exclusă începând cu 01.12.2018. La plățile salariale calculate şi achitate neîntemeiat în sumă de 298,5 mii lei (150,3 + 118,0 + 27,0 + 3,1), Centrul a suportat cheltuieli suplimentare în sumă de 69,1 mii lei pentru contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii şi primele de asigurare obligatorie de asistență medicală;

- contrar prevederilor Ordinului Ministerul Sănătăţii nr.46 din 10.02.2016 „Cu privire la modificarea şi completarea Ordinului Ministerului Sănătății nr.695 din 13.10.2010”, pct.35 sub pct.4 din Regulamentul tip de organizare şi funcționare al IMSP Centrul de Sănătate Căzănești, la elaborarea statelor de personal nu s-a ţinut cont de normativele de personal pentru asistența medicală primară aprobate

de Ministerul Sănătății, ca rezultat fiind instituite neîntemeiat în schemele de încadrare funcțiile de 0,5 unitate medic imagist (funcția fiind vacantă toată perioada), 1,0 unitate kinetoterapeut (din 01.08.2018) şi aprobarea funcției de contabil cu depășirea a 0,25 unități (din 01.01.2020), fiind admise în consecință cheltuieli neregulamentare de salarizare în sumă de 458,6 mii lei (kinetoterapeut - 402,1 mii lei, contabil - 56,5 mii lei);

- cu derogare de la prevederile pct.26 din Regulamentul privind salarizarea angajaților din instituțiile medico-sanitare publice încadrate în sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.837 din 06.07.2016, în lipsa deciziei fondatorului - Consiliul raional Teleneşti (01.07.2016-01.12.2018) şi în lipsa permisiunii persoanei responsabile (01.12.2018-30.06.2022), neregulamentar a fost calculat şi achitat spor la salariu pentru indicatorii de performanță șefului Centrului în sumă de 65,2 mii lei;

- contrar prevederilor pct.33 din Regulamentul privind salarizarea angajaților din instituțiile medico-sanitare publice încadrate în sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.837 din 06.07.2016, în perioada 06.04.2018-15.05.2020, a fost calculat şi achitat neregulamentar salariu în sumă de 40,6 mii lei șefului Centrului pentru cumulul funcției de medic de familie cu depășirea a 0,25 unități;

- în contradicție cu prevederile pct.21 şi 33 din Regulamentul privind salarizarea angajaților din instituțiile medico-sanitare publice încadrate în sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.837 din 06.07.2016, în perioada aprilie - august 2019, în lipsa normării zilei de lucru a funcției înlocuite, a fost calculat şi achitat neregulamentar spor la salariu în sumă de 10,7 mii lei șefului Centrului pentru înlocuirea funcției de 0,25 medic de familie OMF Chiţcanii Vechi;

- contrar prevederilor art.12 şi 14 din Legea privind declararea averii şi intereselor personale nr.133 din 17.06.2016, s-a admis nedeclararea şi neevitarea de către șeful Centrului a conflictului de interese prin emiterea şi semnarea actului administrativ privind acordarea sporurilor la salariu sie însuși pentru cumularea funcției de șofer.

Având în vedere probele analizate în raport cu prevederile legale menționate supra, instanța de fond întemeiat a ajuns la concluzia privind confirmarea vinovăției lui Cristea Anatolie în comiterea contravenției imputate. Astfel se poate concluziona, că de către agentul constatator a fost făcută o apreciere corectă a probelor acumulate, fiind just încadrate acțiunile lui Cristea Anatolie în baza art.298 alin.(2^1) CCo, fiind constatat faptul contravenției și vinovăția acestuia în comiterea ei.

Colegiul apreciază că la caz nu poate fi admisă versiunea apărării, precum că procesul-verbal cu privire la contravenție seria/numărul MF 00002473 din

21.10.2022 a fost întocmit în privința lui Cristea Anatolie în lipsa probelor și că acestea nu i-au fost aduse la cunoștință, or, potrivit scrisorii de însoțire nr.25-15-05/2195 din 08.11.2022 (f.d.2) pentru examinarea contestației Inspecția Financiară a expediat instanței atât actele contestate în original (proces-verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare din 21.10.2022) cât și copiile ale materialelor procesului contravențional, care și până la moment sunt atașate la dosar, - fapt ce nu trezește dubii privitor la faptul că până la întocmirea actelor contestate de către agent constatator au fost administrate în mod legal probele care ulterior au servit temei pentru sancționarea lui Cristea Anatolie. Colegiul penal nu poate reține ca fiind constatat faptul neaducerii la cunoștință lui Cristea Anatolie a actelor/înscrisurilor ce stau la baza acuzațiilor aduse acestuia prin procesul-verbal cu privire la contravenție seria/numărul MF 00002473 din 21.10.2022, or, la caz nu se confirmă prin nici o probă precum că acestuia i s-ar fi refuzat în cererea de a lua cunoștință cu materialele procesului contravențional.

Deci, la caz se constată prezența pe caz a probelor care indiscutabil demonstrează vinovăția lui Cristea Anatolie de comiterea contravenției prevăzută de art.298 alin.(2^1) CCo, probe care coroborează, sunt pertinente, concludente și utile, iar ținând cont că fapta imputată lui Cristea Anatolie a fost consumată în momentul constatării ei, adică la 05.08.2022, iar din acel moment a expirat termenul prescripției răspunderii contravenționale, Colegiul consideră temeinică și justificată soluția instanței de fond în partea încetarea procesului contravențional în privința lui Cristea Anatolie și anularea deciziei agentului constatator din 21.10.2022 cu privire la aplicarea sancțiunii contravenționale.

Or, încetarea procesului contravențional în legătură cu prescripția tragerii la răspunderea contravențională a fost determinată de norma contravențională stipulată la art.30 CCo (în redacția de până la 07.06.2022) care se aplică în folosul persoanei învinuite în comiterea contravenției, la alin.(2) stipulează, că *termenul general de prescripţie este de un an*, ce în corespundere cu alin.(5) aceleiași norme *curge de la data săvârşirii contravenţiei şi până la data rămînerii definitive a hotărârii cu privire la cauza contravenţională*. Astfel, că legiuitorul în mod imperativ a stabilit termenul în interiorul căruia persoana este pasibilă de atragere la răspunderea contravențională, la caz acest termen fiind expirat.

În lumina prevederilor legale enunțate în prezenta decizie raportate la probele cauzei contravenționale administrate / cercetate în cadrul procesului și circumstanțele stabilite, Colegiul penal conchide că temeiurile recursurilor declarate de către șefa Inspectoratului Control Financiar de Stat, Svetlana Țurcanu, și de către avocatul Mihail Mișcoi în interesele lui Cristea Anatolie, nu s-au confirmat în cauza dată.

Colegiul penal menționează, că hotărârile judecătorești contravenționale pot fi atacate cu recurs, pentru a se repara erorile de drept și numai în temeiurile

prevăzute de art.466 CCo, iar reieșind din cele stabilite, instanța de recurs concluzionează lipsa a careva temei legal, prevăzut de norma menționată, motiv pentru care respinge recursul declarat ca nefondat cu menținerea hotărârii instanței de fond fără modificări.

Conducându-se de art.473 alin.(1) pct.1) lit.c) CCo, Colegiul penal,-

D E C I D E :

Recursurile declarate de către șefa Inspectoratului Control Financiar de Stat, Svetlana Țurcanu, și de către avocatul Mihail Mișcoi, împotriva hotărârii Judecătoriei Bălți sediul Central din 25.06.2024, pronunțată pe cauza contravențională cu privire la învinuirea adusă lui **Cristea Anatolie** în comiterea contravenției prevăzute de art.298 alin.(2^1) CCo, se resping ca nefondate, cu menținerea fără modificări a hotărârii atacate.

Prezenta decizie este irevocabilă.

Președintele ședinței: Judecător: Judecător:

Copia corespunde originalului.